2026/2142

29.9.2026

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2026/2142

z dnia 25 września 2026 r.

zezwalająca Włochom na udzielanie pozwoleń na produkt biobójczy zawierający fluorek sulfurylu w celu ochrony dziedzictwa kulturowego

(notyfikowana jako dokument nr C(2026) 6676)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych ([1]), w szczególności jego art. 55 ust. 3,

po zasięgnięciu opinii Stałego Komitetu ds. Produktów Biobójczych,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Fluorek sulfurylu włączono do załącznika I do dyrektywy 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([2]) jako substancję czynną przeznaczoną do stosowania w produktach biobójczych należących do grup produktowych 8 i 18. W związku z tym na mocy art. 86 rozporządzenia (UE) nr 528/2012 fluorek sulfurylu uznawano za zatwierdzony do dnia 31 grudnia 2018 r. do stosowania w produktach biobójczych należących do grup produktowych 8 i 18.

(2) W dniu 28 czerwca 2017 r. złożono – zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 528/2012 – wnioski o odnowienie zatwierdzenia fluorku sulfurylu do stosowania w produktach biobójczych należących do grup produktowych 8 i 18.

(3) W decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2024/2402 ([3]) stwierdzono brak możliwości ustalenia, czy fluorek sulfurylu spełnia kryteria, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c) i d) rozporządzenia (UE) nr 528/2012, oraz czy warunki określone w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 528/2012 są nadal spełnione. W związku z tym nie odnowiono zatwierdzenia fluorku sulfurylu do stosowania w produktach biobójczych należących do grup produktowych 8 i 18.

(4) Zgodnie z art. 55 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 528/2012 w dniu 16 kwietnia 2026 r. Włochy przedłożyły Komisji wniosek o odstępstwo od art. 19 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia, w którym to wniosku zwróciły się o zezwolenie na udzielanie pozwoleń na produkt biobójczy „Vikane” w celu ochrony dziedzictwa kulturowego, w szczególności w celu ochrony dużych, nieruchomych obiektów dziedzictwa kulturowego z elementami drewnianymi, takich jak kościoły, wiatraki i inne budynki historyczne.

(5) „Vikane” jest produktem biobójczym należącym do grupy produktowej 8 (środki stosowane do konserwacji drewna) określonej w załączniku V do rozporządzenia (UE) nr 528/2012, zawierającym fluorek sulfurylu jako substancję czynną i przeznaczonym do stosowania w drodze fumigacji przeprowadzanej przez przeszkolonych użytkowników profesjonalnych.

([1]) Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

([2]) Dyrektywa 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. dotycząca wprowadzania do obrotu produktów biobójczych (Dz.U. L 123 z 24.4.1998, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/8/oj).

([3]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2024/2402 z dnia 12 września 2024 r. nieodnawiająca zatwierdzenia fluorku sulfurylu do stosowania w produktach biobójczych należących do grup produktowych 8 i 18 zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 (Dz.U. L, 2024/2402, 13.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/2402/oj).

(6) Wiele organizmów szkodliwych, od owadów po mikroorganizmy, może niszczyć dziedzictwo kulturowe. Niektóre gatunki owadów, dla których drewno jest źródłem pożywienia, mogą poważnie uszkodzić drewniane elementy budowlane i dlatego muszą być zwalczane. Zapobieganie szkodom i zachowanie materiałów w jak największym stopniu w ich pierwotnym stanie jest podstawową praktyką w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego. Owady żerujące w drewnie mogą poważnie uszkodzić cenne elementy konstrukcji (np. belki, płyty podłogowe, panele) i stałego wyposażenia (np. wbudowane szafy, ołtarze kościelne). Plaga owadów może również doprowadzić do niestabilności konstrukcji, jeżeli belki drewniane ulegną niedopuszczalnemu osłabieniu. Bez odpowiednich zabiegów budynki mogą zostać nieodwracalnie uszkodzone, co naraża dziedzictwo kulturowe na znaczne ryzyko.

(7) Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Włochy stosowanie „Vikane" wydaje się jedynym skutecznym sposobem zwalczania organizmów szkodliwych, który może być stosowany w przypadku dużych, nieruchomych obiektów dziedzictwa kulturowego z elementami drewnianymi bez powodowania szkód. Inwazje owadów o dużym stopniu natężenia lub rozprzestrzenienia, sięgające niekiedy głębokich warstw drewna, mogą być trudne do zwalczenia przy użyciu innych metod, o bardziej ograniczonym lub miejscowym działaniu w porównaniu z fluorkiem sulfurylu. Ze względu na szybkie działanie fluorek sulfurylu jest również lepszym rozwiązaniem w przypadku bardzo intensywnych inwazji, które – jeśli się powtarzają, nawet trwając krótko – mogą powodować uszkodzenia konstrukcji.

(8) Jak wskazały we wniosku Włochy, stosowanie azotu wytwarzanego *in situ* do zabiegów przeprowadzanych w tego rodzaju budynkach zawierających drewno wydaje się nieodpowiednie z powodu ich dużych rozmiarów, które nie pozwalają na utrzymanie wymaganych stężeń tej substancji na tyle długo, aby zabieg był skuteczny.

(9) Według Włoch dostępne są inne metody zwalczania organizmów szkodliwych, takie jak poddawanie działaniu wysokiej temperatury, poddawanie działaniu niskiej temperatury, poddawanie działaniu ciepłego powietrza przy kontrolowanej wilgotności. Zgodnie z informacjami zawartymi we wniosku każda z tych metod ma jednak ograniczenia, jeśli chodzi o uszkodzenia, jakim mogą ulec niektóre materiały podczas zabiegu.

(10) Jak stwierdziły we wniosku Włochy, inne biobójcze substancje czynne, które mogłyby być stosowane do zwalczania organizmów szkodliwych (tlenek etylenu, cyjanowodór lub fosfina), mają gorszy profil zagrożenia niż fluorek sulfurylu. Ponadto substancje te mogą reagować z materiałami obiektów dziedzictwa kulturowego, powodując nieodwracalne zmiany, a niektóre z tych substancji nie są nawet zatwierdzone do stosowania w produktach biobójczych należących do grupy produktowej 8.

(11) Komisja jest świadoma, że producent substancji czynnej zawartej w produkcie biobójczym „Vikane", który jest poprzednim posiadaczem pozwolenia na ten produkt biobójczy, wyraził zamiar złożenia nowego wniosku o zatwierdzenie fluorku sulfurylu do stosowania w produktach biobójczych należących do grupy produktowej 8. Zezwolenie na stosowanie fluorku sulfurylu umożliwiłoby w przyszłości państwom członkowskim udzielanie pozwoleń na produkty zawierające tę substancję i należące do grupy produktowej 8 bez konieczności uzyskania odstępstwa na podstawie art. 55 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 528/2012. Przeprowadzenie oceny takiego wniosku, a następnie uzyskanie pozwoleń na produkt wymaga jednak czasu.

(12) Z informacji i uzasadnienia zawartych we wniosku przedłożonym przez Włochy wynika, że produkt biobójczy „Vikane" ma zasadnicze znaczenie dla ochrony dziedzictwa kulturowego oraz że nie istnieją odpowiednie alternatywy dla zabiegów, którym poddaje się obiekty dziedzictwa kulturowego we Włoszech, w szczególności zabiegów przeprowadzanych na dużych, nieruchomych obiektach z elementami drewnianymi, ponieważ wszystkie dostępne obecnie alternatywne techniki albo nie są optymalne z powodu nieprzydatności do zabiegów na wszystkich materiałach, albo są niewykonalne.

(13) Na podstawie informacji i uzasadnienia przedstawionych przez Włochy należy stwierdzić, że produkt biobójczy „Vikane" ma zasadnicze znaczenie dla ochrony dziedzictwa kulturowego we Włoszech i że obecnie w tym państwie członkowskim nie są dostępne odpowiednie rozwiązania alternatywne. Należy zatem zezwolić Włochom na udzielanie pozwoleń na stosowanie produktu biobójczego „Vikane" w celu ochrony dziedzictwa kulturowego, w szczególności w celu ochrony dużych, nieruchomych obiektów dziedzictwa kulturowego z elementami drewnianymi,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Do dnia 30 września 2031 r. Włochy mogą udzielać pozwoleń na stosowanie produktu biobójczego „Vikane" należącego do grupy produktowej 8 w celu ochrony dużych, nieruchomych obiektów dziedzictwa kulturowego z elementami drewnianymi.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 25 września 2026 r.

W imieniu Komisji
Olivér VÁRHELYI
Członek Komisji